

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO Nr. I-399
243 STRAIPSNIO PAKEITIMO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai:

Statuto projekto rengimą paskatino susidariusi neigiama praktika, kai pradėjus apkaltos procesą ir jau įsigaliojus Konstitucinio Teismo išvadai, kuri nustato, kad asmens, kuriam pradėta apkalta, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai, asmuo gali atsistatydinti iki balsavimo ir tokiu būdu išvengti konstitucinės teisinės atsakomybės.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Statuto projekto iniciatorius - Seimo narys Stasys Šedbaras.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Seimo Statutas numato, jog pradėjus Seimo nario apkaltos procesą dėl šiurkštaus Konstitucijos pažeidimo ir priesaikos sulaužymo, Seimo narys gali pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai atsistatydinimo pareiškimą bet kuriuo metu iki balsavimo ir tuo pagrindu yra atleidžiamas iš užimamų pareigų. Tokiu atveju apkaltos procesas yra nutraukiamas, nors ir yra įsigaliojusi Konstitucinio Teismo išvada, kuria nustatoma, kad asmuo šiurkščiai pažeidė Konstituciją ir sulaužė priesaiką ir tokiu būdu yra išvengiama apkaltos keliamų konstitucinių teisinių pasekmių. Formaliai sudaroma situacija, kai procesiškai tampa neįmanoma patraukti asmenį Konstitucinės atsakomybės, nors yra nustatomos visos atsakomybės kilimo sąlygos. Toks asmuo, nepaisant Konstitucijos šiurkštaus pažeidimo ir priesaikos sulaužymo, vėl gali kandidatuoti artimiausiuose rinkimuose be jokių, įstatymuose numatytų, apribojimų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma įtvirtinti nuostatą, kad asmuo, kuriam taikoma apkaltos procedūra, turi teisę atsistatydinti ne vėliau kaip iki Konstitucinio Teismo išvados dėl to, ar asmens, kuriam pradėta apkaltos procedūra, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai, įsigaliojimo momento. Atkreiptinas dėmesys, jog Seimo Statuto 240 straipsnio 7 dalyje yra numatyta, kad jeigu apkaltos proceso metu pasikreipus dėl išvados į Konstitucinį teismą dėl tokių asmens veiksmų yra nustatoma, kad nė vienas asmens, kuriam pradėta apkaltos byla, konkretus veiksmas neprieštarauja Konstitucijai, Seimas priima nutarimą nutraukti apkaltos procesą. Vadinasi, apkalta po Konstitucinio Teismo išvados įsigaliojimo gali būti tęsiama tik tuo atveju, jeigu asmens veiksmai yra pripažįstami kaip prieštaraujantys Konstitucijai. Taigi, pagal siūlomą reguliavimą asmuo negalėtų sustabdyti apkaltos proceso, kai jau yra konstatuojami Konstitucijos pažeidimai, o Konstituciniam Teismui nenustačius antikonstitucinių asmens veiksmų, apkaltos procesas jau pagal esamą reguliavimą yra nutraukiamas. Manytina, jog toks reguliavimas užtikrintų didesnę apkaltos instituto taikymo pusiausvyrą, lygiateisiškumo principą ir neleistų asmeniniu sprendimu išvengti konstitucinės teisinės atsakomybės.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priimtas Seimo Statuto projektas neigiamų pasekmių neturės.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas Seimo Statuto projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimtas Seimo Statuto projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir plėtrai.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kitų teisės aktų pakeisti nereikia.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Seimo Statuto projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Seimo Statuto projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Papildomų valstybės, savivaldybių biudžeto ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų įstatymo projekto įgyvendinimas nepareikalaus.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Seimo nario įgaliojimų nutūkimas;

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia

Seimo narys

Stasys Šedbaras